

DOI 10.36074/logos-26.02.2021.v3.27

ІНДІВІДУАЛЬНА ГІГІЄНА ПОРОЖНИНИ РОТА У ПІДЛІТКІВ З ІМПЛАНТАМИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

ORCID ID: 0000-0002-7240-6822

Шаповалова Ганна Іванівна

канд. мед. наук, асистент кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

ORCID ID: 0000-0003-2836-217X

Зайцева Євгенія Михайлівна

канд. мед. наук, доцент, доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань
Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця

Шаповалов Валерій Петрович

Лікар ортопед-стоматолог вищої категорії ортопедичного відділення
*комунальне некомерційне підприємство
«Консультативно - діагностичний центр» Деснянського району м. Києва*

Тирса Олег Вікторович

канд. мед. наук, асистент кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

УКРАЇНА

Проблема відновлення цілісності зубної дуги у підлітків внаслідок втрати зубів через травматичне пошкодження зубо-щелепної ділянки залишається актуальною [1 - 4]. Види гострої травми зубів у підлітків, що супроводжуються повною втратою зубів (через різні види вивіхів або переломів кореня) часто призводять до виникнення потреби відновити цілісність зубного ряду ортопедичними конструкціями вже серед пацієнтів старшого шкільного віку. Імпланти є варіантом вибору через відмову пацієнта включати зуби, що обмежують дефект в незнімну ортопедичну конструкцію, яка може потребувати депульпування інтактних постійних зубів [1].

Вибір засобів гігієни серед таких пацієнтів старшого шкільного віку обумовлений конструкцією імплантів (переважно поодинокі з фронтальної групи зубів), станом гігієни порожнини рота (ПР) пацієнта, наявністю патогенних чинників ризику розвитку захворювань пародонта [5 - 10].

Метою проведення професійної та індивідуальної гігієни ПР у пацієнтів, що мають імпланти є профілактика гінгівіту та попередження розвитку переімплантиту в зонах імплантованих конструкцій (запальних процесів в тканинах, що оточують імплант: ясна, альвеолярна кістка) [11 - 14].

Відомо, що при наявності в ПР одночасно зубів та імплантів значно погіршується рівень гігієни. Тому, основною складовою індивідуальної гігієни ПР серед даної групи пацієнтів є якісне щоденне видалення зубних нашарувань з поверхні зубів та супраструктур імплантів, а також вплив на тканини, що оточують імплант засобами з антибактеріальним ефектом та протизапальними властивостями [11, 12, 15].

Регулярність та особлива ретельність проведення індивідуальної гігієни ПР має дуже важливе значення на всіх етапах експлуатації імплантованих конструкцій (відразу після встановлення імплантів, на етапах формування ясенного краю (3 тижні) та кісткової тканини (до 6 місяців після встановлення імплантів) і є вагомим запоруком попередження розвитку ускладнень (утворення патологічних кишень та резорбції кістки навколо імплантів).

Догляд за ПР у пацієнтів, що мають імплантовані конструкції потребує проведення щоденної чистки зубів не менше ніж 2 рази на день вже починаючи з другого дня після їх встановлення. Через тиждень після операції (після фіксації протезів на імплантах) догляд за ПР повинен включати: ретельне очищення всіх зубів (в тому числі й нових штучних) щіткою з м'якою щетиною (не торкаючись ділянок накладених швів); після кожного прийому їжі використання ополіскувачів з антисептиками та флосів і суперфлосів з метою видалення залишків їжі.

Особливою зоною догляду є частина імпланта, що виступає над яснами (пришийкова ділянка супраконструкції імпланта) і та частина протеза, що прилягає до поверхні ясен. Їх чистять як звичайні зуби, застосовуючи різноманітні за формою м'які нейлонові (силіконові) зубні щітки. На вестибулярній поверхні супраконструкцій необхідно робити щіткою плавні короткі підмітаючі рухи (від поверхні ясен). Одночасно зі стандартною зубною щіткою для більш якісного видалення зубних на шарувань з апроксимальних поверхонь супраконструкцій імплантів, міжзубних проміжків та проміжків під протезом обов'язковим є використання різних видів міжзубних йоршиків, флосів, а також супер-флосів з еластичною голкою.

Методика застосування супер-флосу передбачає використання його одночасно з малоабразивною зубною пастою, що сприяє додатковому поліруванню поверхні супраструктури імпланта та нижньої поверхні протеза (різноманітні горизонтальні рухи з усіх боків імплантів, в тому числі & - подібні). Також ефективним є застосування двохрядових (нейлонових) та монопучкових зубних щіток для очищення оральної поверхні коронок незнімних імплантів (напрямок положення щетинок головки щітки - під кутом 45° до поверхні імпланта). Зручність та ефективність очищення оральних поверхонь надясенної частини імплантів забезпечує зігнута в різних напрямках шийка (контр кут) монопучкової щітки TePe Implant Care.

Висновки. Гігієна ПР у підлітків, які мають імпланти повинна бути комплексною: перш за все забезпечити якісне і ошадливе очищення імпланта (з використанням силіконових щіток, засобів інтердентальної гігієни, іригаторів).

Список використаних джерел:

- [1] Ponochovna, T., & Shapovalova, H. Clinical - prognostic analysis of the development of complications of acute permanent tooth trauma in children at different stages of root system development. *Perspectives et mise en oeuvre de l'innovation dans le domaine scientifique: collection de papiers scientifiques «ЛОГОС» avec des matériaux de la conf. scientifique et pratique internationale* (Vol. 1, p. 80-83). 20 septembre, 2019, Geneve, Suisse: Plateforme scientifique europeenne. / Поночовна, Т., & Шаповалова, Г. Клініко - прогностичний аналіз розвитку ускладнень гострої травми постійних зубів у дітей на різних стадіях розвитку коренів. *Перспективи та впровадження інновацій у науковій галузі: збірник наукових праць "ЛОГОС" з матеріалами міжнародної науково-практичної конференції* (Ч. 1, стор. 80-83). 20 вересня, 2019, Женева, Швейцарія : Європейська наукова платформа. Вилучено з: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/files/journals/4/issues/17/public/17-37-PB.pdf>
- [2] Наконечна, О.М. (2014). Рентгенологічні аспекти діагностики патологічної резорбції коренів тимчасових зубів у дітей. *Лучевая диагностика, лучевая терапия*, 3-4, 62 - 70. Вилучено з: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/dlt_2014_3-4_11.pdf

- [3] Zaitseva, E., & Nakonechna, O. Morphology of roots in the second temporal maxillary molars. *Наукові записки сучасних вчених: Зб. наук. мат. XXIII Між. наук.-прак. інтерн.-конф.el-conf.com.ua* (Част. 4, с. 45-49). 26 жовтня, 2018, Вінниця : м.Вінниця. / Зайцева, Е., & Наконечная, О. Морфология корней вторых временных моляров верхней челюсти. *Научные записки современных ученых: Сб. научн. мат. XXIII Межд. научн.-прак. интерн.-конф.el-conf.com.ua* (Част. 4, с. 45-49). 26 октября, 2018, Винница: г.Винница. Вилучено з: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2019/04/3%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf
- [4] Шаповалова, Г.І., Наконечна, О.М., & Мельник О.М. (2015). Рентгендіагностика та рентгенологічний контроль якості лікування ускладненого карієсу в тимчасових молярах на різних етапах розвитку. Лучевая диагностика, лучевая терапия, 1-2, 24 - 34. Вилучено з: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/ldt_2015_1-2_5.pdf
- [5] Мельников, О., Шматко, В., & Ямпольская Е.Е. Гуморальные факторы врождённого иммунитета в смешанной слюне у детей с воспалительными заболеваниями ротоглотки. Перспективні напрямки розвитку науки та техніки: Збірник наукових матеріалів XVIII Міжнародної науково-практичної інтернет конференції *el-conf.com.ua* (Ч.2, с.42-46). 23 березня, 2018, Вінниця : м.Вінниця. Вилучено з: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2018/04/%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0-2_XVIII.pdf
- [6] Савичук, О.В., Немирович, Ю.П., & Бекетова, Г.П. (2015). Лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту. *Современная стоматология*, 2, 37-39. Вилучено з: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/ss_2015_2_11.pdf
- [7] Savychuk, O., Beketova, G., & Zaitseva E. (2019). Method of complex Treatment of Chronic Recurrent Aphthous Stomatitis. *Педиатрия. Восточная Европа*, (7(1)), 8-16. / Савичук, О., Бекетова, Г. & Зайцева Є. (2019). Метод комплексного лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматита. *Педіатрія. Східна Європа*, (7(1)), 8-16. Вилучено з: <http://ir.library.nmu.com/bitstream/123456789/1091/1/Method%20of%20Complex%20Treatment%20of%20Chronic.pdf>
- [8] Savychuk, O.V. Treatment of chronic aphthous relapsing stomatitis (RAS). *Інновації XXI століття : Зб. наук. мат. XX Між. наук.-прак. інтерн.-конф.el-conf.com.ua* (Част. 10, с.64-69). 25 травня, 2018, Вінниця: м.Вінниця. / Савичук, А.В. Лечение хронического рецидивирующего афтозного стоматита (ХРАС). *Інновації XXI століття : Сб. научн. мат. XX Межд. научн.-прак. интерн.-конф.el-conf.com.ua* (Част. 10, с.64-69). 25 мая, 2018, Винница: г. Винница. Вилучено з: <https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B010.pdf>
- [9] Shmatko, V., Melnikov, O. & Yampolska E. Humoral factors of innate immunity in mixed saliva in children with inflammatory diseases of the oral cavity and pharynx. «La science et la technologie à l'ere de la societe de l'information»: coll. de papiers scientifiques «ΛΟΓΟΣ» з avec des materiaux de la conf. scientifique et pratique internationale (V.2. p. 80-81). Bordeaux, 3 mars, 2019, Bordeaux : OP «Plateforme scientifique européenne»./ Шматко, В., Мельников, О. & Ямпольская Е. Гуморальные факторы врождённого иммунитета в смешанной слюне у детей с воспалительными заболеваниями полости рта и глотки. «Наука і технології в епоху інформаційного суспільства»: збірник наукових праць «ΛΟΓΟΣ» з матеріалами міжнародної науково-практичної конференції (V.2. p. 80-81). Бордо, 3 березня, 2019, Бордо: Європейська наукова платформа. Вилучено з: <http://ir.library.nmu.com/bitstream/123456789/1061/1/Humoral%20factors%20of%20innate%20immunity%20in%20mixed%20saliva.PDF>
- [10] Beketova, G. & Savychuk O. Complex treatment of chronic recurrent aphthous stomatitis (RAS) in children with diseases of the gastrointestinal tract. *Problems and achievements of modern science : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the International scientific-practical conf.* (V.1. p. 23-26). Cork, May 6, 2019. Cork : NGO «European Scientific Platform»./ Бекетова, Г. & Савичук О. Комплексне лікування хронічного рецидивуючого афтозного стоматиту (ХРАС) у дітей з хворобами шлунково - кишкового тракту. Проблеми та досягнення сучасної науки: збірник наукових праць "ΛΟΓΟΣ" з матеріалами Міжнародної науково-практичної конф. (V.1. p. 23-26). Кортк, 6 Мая, 2019. Кортк: «Європейська наукова платформа». Вилучено з: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/conferences/issue/download/2019-05-06/58>

- [11] Jepsen, S. & Berglundh T. (2015). Primary prevention of peri-implantitis: managing peri-implant mucositis. *J Clin Periodontol.*, (42(16)), 152-7./ Джепсен, С. & Берглунд Т. (2015). Первинна профілактика периімплантиту: лікування периімплантатного мукозиту. *Журнал клінічної періодонтології.* 42(16), 152-7. Вилучено з: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/jcpe.12369>
- [12] Berglundh, T., Jepsen, S. & Stadlinger B. (2019). Peri-implantitis and its prevention. *Clinical Oral Implants Research.* 30(2), 150-155. / Берглунд, Т., Джепсен, С. & Стадлінгер Б. (2019). Пери-імплантит та його профілактика. *Клінічне дослідження ротових імплантатів.* 30(2), 150-155. Вилучено з: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/clr.13401>
- [13] Schmidt, K.E., & Auschill, T.M. (2018) Clinical evaluation of non-surgical cleaning modalities on titanium dental implants during maintenance care: a 1-year follow-up on prosthodontic superstructures. *Clinical Oral Investigations.* 23(4), 1921-1930. / Шмидт К.Е. & Аушил Т.М. (2018). Клінічна оцінка нехірургічних методів очищення титанових зубних імплантатів під час догляду за ними: 1-річне спостереження за протезними супраконструкціями. *Клінічні дослідження порожнини рота.* 23(4), 1921-1930. Вилучено з: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00784-018-2640-6>
- [14] Nemcovsky, C.E. & Rosen E. (2019) Dental Implants Biological. Complications: Tooth Preservation Reevaluated. *Endodontic-Periodontal Lesions.* 9, 195-214. / Немцьковський, С.Е. & Розен Е. (2019) Зубні імплантати. Біологічні ускладнення: Переоцінка збереження зубів. *Ендо - пародонтні ураження.* 9, 195 - 214. Вилучено з: <https://evidencebasedendodontics.springeropen.com/articles/10.1186/s41121-017-0010-5>
- [15] Shapovalova, G. & Zaitseva, E. Features of individual oral hygiene in adolescents. *Актуальні питання сучасної науки : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (Частина III, с. 12-14).* Київ, 29 - 30 квітня, 2018, Київ, Україна : МЦНД./ Шаповалова, Г. & Зайцева, Є. Особливості індивідуальної гігієни порожнини рота у підлітків. *Актуальні питання сучасної науки : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (Частина III, с. 12-14).* Київ, 29 - 30 квітня, 2018, Київ, Україна : МЦНД.
-